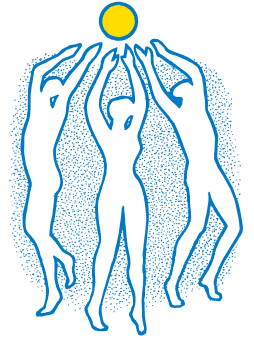

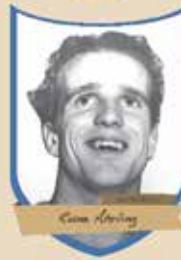
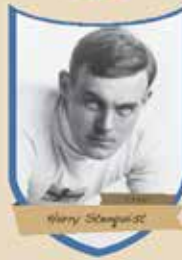
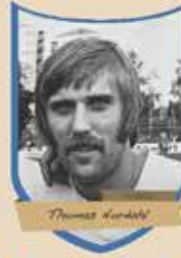
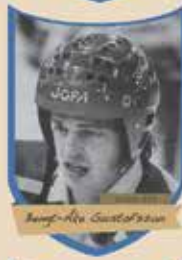
Idrottsarvet

Nr 77 - Årgång 40 - 2025

ÖREBRO LÄNS IDROTTHISTORISKA SÄLLSKAP

WALL of FAME

Styrelsen inom ÖLIS

Ordförande

Jan Andersson
janolf.andersson@telia.com
Tel 076-677 76 01

Vice ordförande

Thomas Eklund
thomaseklund941@gmail.com

Sekreterare

Kerstin Pedro
kerstin.m.pedro@gmail.com

Kassör

Björn Reineborg
reineborg@gmail.com

Ledamöter

Sten Berglund
stenberglund44@gmail.com

Bo Ericson
bo.sten.ericson@telia.com

Kjell Sunesson
kjell.r.sunesson@gmail.com

Anki Olsson (adjungerad)
anki.rahmberg@hotmail.com

Samarbetspartners

Örebro län

ULLMAX®

Örebro Läns Idrottshistoriska Sällskap
Järntorgsgatan 3, 703 61 Örebro.
Swish 123 232 67 59

Hemsida: www.olis.nu
E-post: idrottshistoriska@telia.com
Bankgiro: 5495-3039.
Organisationsnummer: 875001-4972

Ledaren

Fyra nya äss i idrottsleken!

För nio år sedan blev Wall of Fame en succé för Örebro läns Idrottshistoriska Sällskap. Det var då vi för första gången lyfte fram elva stjärnor bland länets förnämsta idrottsprofiler.

Idag har "vår vägg" tre gånger om utökats med fyra nya välmeriterade äss ur länets idrottslek, 2018, 2022 och i år.

Och vi ser fram emot en ny lyckad caféträff, nu med landshövding Lena Rådström Baastad som värd på Örebro Slott i mitten av mars när Agneta Baron (Mårtensson), Lisa Dahlkvist, Thomas Nordahl och Rolf Pettersson presenteras med en utställning och en timme senare intervjuas i Rikssalen.

Nu ägnas delar av Idrottsarvets vårnummer åt en presentation av Wall of Fame och vår berömda och välkända kvartett.

Tillsammans med Henrik Brändh, min tidigare kollega på Nerikes Allehanda, och fotografen Bernt Larsson har jag fått uppdraget att porträttera dessa stjärnor som glatt sin publik och sina fans, på läktaren, i press, radio och tv.

Det är en grannliga uppgift för juryn med Kjell Sunesson i spetsen, juryn se sidan fem.

Många är kallade, få blir utvalda. Men efter några möten kan juryn till slut enas om fyra välförtjänta stjärnors porträtt på väggen.

Därefter sker intervjuer och skrivs texter som Samuel Stenheim tar hand om och gör layouten.

Under en rad av år presenterades stjärnorna på stora utställningsskärmar. Idag används en QR-kod för att nå text och bild. Det spar utrymme, arbete och pengar.

Till Wall of Fame kan framträdande idrottsmän och kvinnor från Örebro län utses. Idrottaren ska ha avslutat sin aktiva karriär, ha representerat förening(ar) i länet, vara internationellt meriterad

och vara känd för allmänheten. Som följande kvartett.

Agneta Baron (Mårtensson) var fjärlimspecialisten som tog medalj i "felgren" vid OS i Moskva 1980 och blev bästa poängplockaren i hela svenska OS-truppen

Lisa Dahlkvists två iskalla straffar mot stormakterna USA och Brasilien skickade Sverige till OS-final mot Tyskland. Två straffar som gjorde fotbollstjejen från Adolfsberg odödlig i den svenska fotbollshistorien.

Thomas Nordahl efter Orvar Bergmark Örebros störste fotbollsprofil och ÖSK:s främste målskytt i allsvenskan genom tiderna. 106 mål blev det på 252 matcher. Ett snitt på 0,42 mål per match.

Rolf Pettersson var en av Sveriges bästa orienterare under stora delar av 1970-talet.

Ja, under några år var han bäst, som 1976. Trots skador under vintern och på försäsongen.

Men vårnumret innehåller inte bara presentation av Wall of Fame. Läs också om vårens succégäst Lasse Lagerbäck med flera på våra caféträffar

Trevlig läsning

Håkan Bågenvik

ÖLIS tidning nr 77

Tryck: Princo Welins

Tidningsredaktion: Håkan Bågenvik och Thomas Eklund, redaktörer, Bernt Larsson, bilder.

Layout: Karin Lidner

RES MÄ OSS
BUSS&TRAFIK.SE

ÖREBRO – SWEDEN

www.busstrafik.se

Prinfo WELINS

 Mäklarhuset®

Wall of Fame

Med syftet att beskriva särskilt framträdande idrottare genom tiderna i länet skapades Örebro läns idrotts Wall of Fame år 2016. Huvudansvarig är Örebro Läns Idrottshistoriska Sällskap i samverkan med RF-SISU Örebro Län. Aktiviteterna har genomförts med stöd av Adolf Lindgrens stiftelse.

Tjugotre uttagna

I ett första skede togs våren 2016 en ”startelva” ut vilket år 2018, 2022 och 2025 kompletterades med att dessa år utse vardera ytterligare fyra särskilt framträdande idrottare från vårt län. Idrottarna representerar kvinnor och män i olika idrotter och tidsepoker.

Landskaps-, läns- och idrottsorganisationers geografiska gränser sammanfaller inte alltid i alla delar varför juryn tillsammans med ÖLIS och RF-SISU Örebro Län fastställt att den geografiska begränsningen för Wall of Fame utgörs av länsstyrelsen i Örebros läns gränser.

Kriterier

Till Wall of Fame kan framträdande idrottsaktiva, kvinnor och män, från Örebro län utses, inom ramen för Riksidrottsförbundets olika idrotter.

Idrottaren ska;

- avslutat sin aktiva karriär
- representerat förening(ar) i länet
- vara internationellt meriterad
- vara känd för allmänheten

Jury

En Jury med representanter från RF-SISU Örebro Län, ÖLIS och media utsåg de fyra nya aktiva. Den bestod av Kjell Sunesson, ordförande/ÖLIS, Henrik Brändh/NA, Håkan Bågenvik/NA, Mats Dahlberg,/SR Sven-Göran Gustafson/ÖLIS, Bernt Larsson/NA, Annica Lundström/RF-SISU och Charlotta Stenhem/RF-SISU.

Uttagna

Ingrid Andersell, Agneta Andersson, Jenni Asserholt, Agneta Baron Mårtensson, Orvar Bergmark, Stig Blomqvist, Lisa Dahlkvist, Cecilia Ferm, Bengt-Åke Gustafsson, Henrik ”Henka” Gustafsson, Lena-Marie Hagman, Nora-Anna Larsson, Anna Lindberg, Karin Lindén, Håkan Malmrot, Torgny Mogren, Thomas Nordahl, Ronnie Peterson, Rolf Pettersson, Karin Rabe, Harry Stenqvist, Olle Säaw och Rune Åhrling.

Utställningar

En skärmutställning har producerats där de uttagna aktiva presenteras. Denna visas på publika platser i Örebro och runt i vårt läns kommuner.

Högtidlig Wall of Fame utdelning i Rikssalen år 2018.

Agneta Baron Mårtensson

”Fjärilen som blev en stark länk i silverkedjan”

Fjärilsimspecialisten Agneta Baron Mårtensson tog medalj i ”fel gren” vid OS i Moskva 1980 och blev bästa poängplockaren i hela svenska OS-truppen.

Men biljetten till OS i Moskva satt långt inne. Agneta drabbades av förkylningar och axelproblem under vintern och hoppade av simgymnasiet i Klippan.

- Jag kände inte att träningen fungerade och var orolig för att missa OS, så jag tog en paus från studierna och flyttade till Västerås för att få rätt träning och sparring med full fokus på OS.

Det var tuffa krav för att få en biljett till Moskva. Agneta var tvungen att slå sina egna svenska rekord i fjärilsim.

- Jag slog svenskt rekord på 100 meter fjäril men missade OS-kvaltiden både på 100 meter och 200 meter fjäril.

Men hon knep en OS-biljett och väl på plats i Moskva blev det alltså svenskt silver på 4x100 meter frisisim. Men Agneta var inte med i laget på försöken.

- Nej, men förbundskapten Sven von Holst sa till mig att om någon av simmarna i försöken inte presterade så kunde de "slänga" in mig i finalen.

Så blev det.

- Jag blev jätteglad för chansen, men samtidigt väldigt nervös för jag kände att jag var tvungen att prestera bättre än de gjort på morgonen.

Agneta simmade tredje sträckan i finalen och växlade som trea.

- Det blev spännande på sista sträckan. Agneta Eriksson simmade väldigt bra och gick förbi Holland och kom in på en silverplats. Jag, Tina Gustafsson och Carina Ljungdahl stod och skrek allt vad vi orkade.

Hur kändes det på prisballen?

- En fantastisk känsla. Det har man drömt om, men knappast vågat hoppas på. Delad glädje är ju också dubbel glädje.

- Men östtyskorna var omänskliga i sin framfart i bassängen. DDR tog 24 av 33 medaljer i elva individuella simgrenar.

- Senare har det framkommit att DDR sysslade med systematisk dopning, som vi misstänkte.

Hur gick det i fjärilsim?

- Jag slog svenskt rekord både på 100 och 200 fjäril, och det räckte till en sjätte och sjunde plats i finalen. Jag var väldigt nöjd med mina lopp och mitt svenska rekord på 200 fjäril stod sig i 17 år, vilket säger lite om prestationen.

Agneta simmade även 4x100 medley där svenskarna blev fyra i finalen. Det räckte för att den 19-åriga Örebrotjejen skulle bli bästa poängplockaren i hela svenska OS-truppen.

- Det känns stort, faktiskt, säger hon idag.

1980 blev Agnetas bästa säsong, men redan året innan hade hon fått Nerikes Allehandas guldklocka.

- Min talang var att kunna pressa mig och träna hårt. När jag hade tydliga mål så var jag otroligt målinriktad. NA:s Guldklocka var en stor ära och en sporre inför min OS-satsning.

Vad hände efter OS i Moskva?

- Flytten till USA 1981 var ett sätt att förlänga karriären med fyra år över OS i Los Angeles. Studierna var viktiga för mig.

Agneta och hennes blivande man, simstjärnan Bengt Baron, flyttade från Sverige till Kalifornien.

- Vi stannade i USA i 6,5 år. Jag läste internationell ekonomi på University of California Berkeley, ett av världens bästa universitet. Studierna var tuffa, men då allt är uppbyggt kring idrotten så gick det att kombinera.

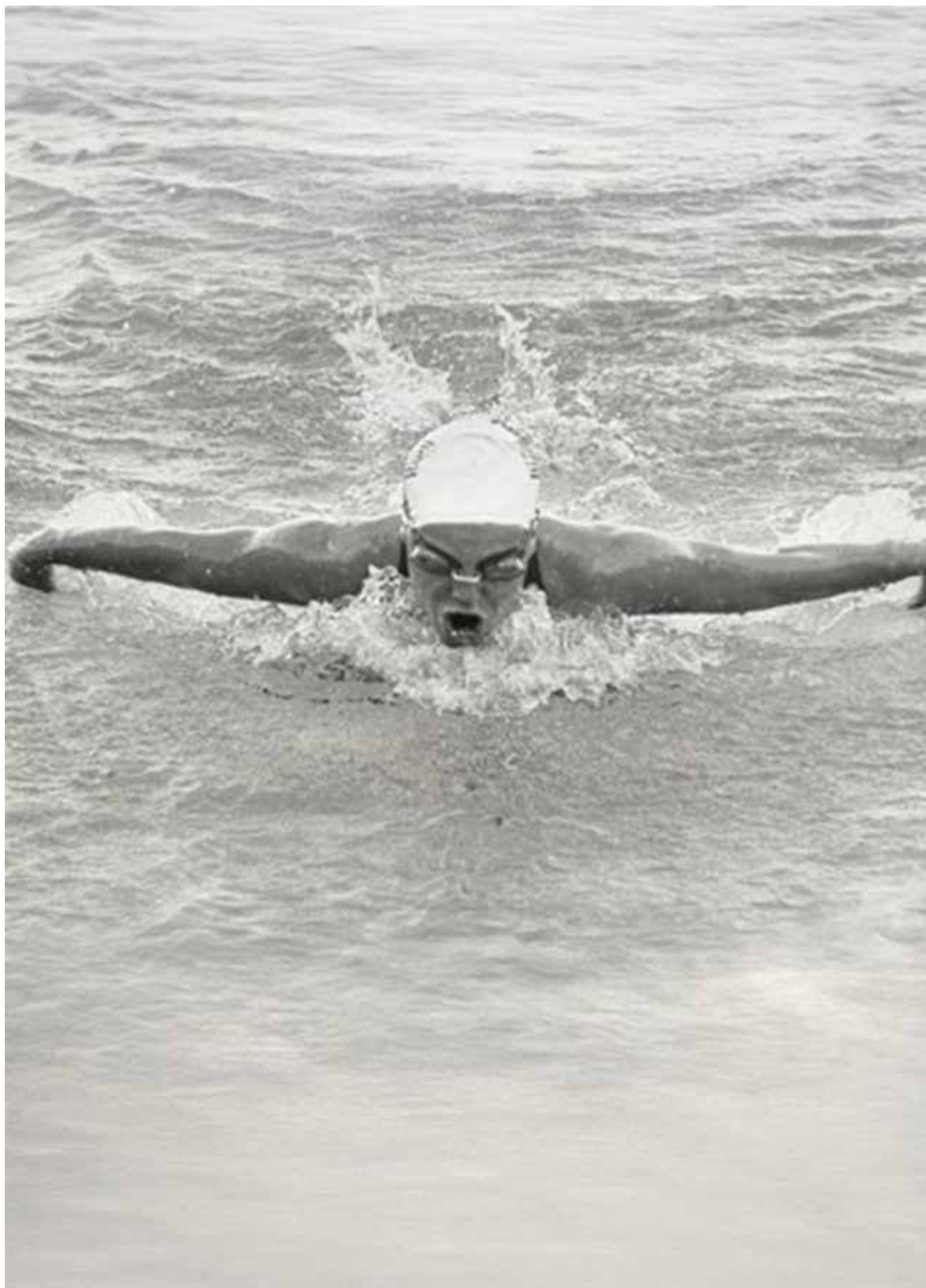
När la du av?

- Två år senare 1986. Jag hade avslutat studierna i USA och kände mig nöjd med min karriär.

- Jag var därefter aktiv som tränare i Järfälla SS i över 20 år, när mina döttrar var aktiva i klubben. Fantastiskt kul att ge tillbaka något till simningen.

Håkan Bågenvik

Foto: Håkan Ekebacke/NA

Thomas Nordahl

”Skyttekungen - som förde arvet vidare”

Han har under hela sitt liv fått stå i skuggan av sin berömda pappa Gunnar, kanonjären.

Nu väljs Thomas Nordahl, 78, in i Örebro läns idrotts Wall of Fame – för alla sina egna mål.

– Jag känner mig naturligtvis hedrad och glad, säger han med stor tacksamhet.

Thomas Nordahl blir den tredje bollspelaren från Örebro SK att väljas in i Hall of Fame – efter Orvar Bergmark, Olle Säaw och Rune Åhrling.

Thomas spelade en match i VM-slutspelet 1970, mot Israel, och var proffs i belgiska storklubben Anderlecht 1968–71 sedan han stoppats från spel i Juventus, efter ett importstopp i den italienska fotbollen.

– Jag var ordinarie i Anderlecht, som var en av Europas tio bästa klubbar på den tiden, i tre och ett halvt år och jag blev korad till ”månadens spelare” några gånger.

Thomas fick även spela Uefa-cupfinal mot Arsenal 1970. Men 3–1-seger hemma räckte inte då Arsenal vände på steken i returen och vann med 3–0 i London.

Men framför allt är Thomas ÖSK:s främste målskytt i allsvenskan genom tiderna. 106 mål blev det på 252 matcher. Ett snitt på 0,42 mål per match.

– Jag är stolt över mina 106 mål, inte minst med tanke på att jag var borta från ÖSK under mina tre och ett halvt bästa år.

Nordahl är Örebrofotbollens okrönte skyttekung.

– Men alla rekord är till för att slås. Bob Beamons rekord slogs. Min pappas rekord i Italien slogs efter 56 år, säger han.

Samtidigt är Thomas noga med att understryka:

– Jag är nöjd med min karriär. En stor sak för mig är att jag blev Stor grabb i svensk fotboll.

Det var först efter pappa Gunnars sagolika proffskarriär i Italien som Thomas kom att satsa på fotbollen. Han fick chansen i Degerfors IF:s A-lag som 17-åring och gjorde allsvensk debut 1964 med pappa Gunnar som tränare.

Ett känslofyllt samtal mellan far och son Nordahl hemma på Sandgatan i Degerfors hösten

1964 kom att bli avgörande för Thomas fortsatta karriär.

– Vi grät båda två och kom fram till att våra vägar skulle skiljas. Det var smärtsamt, men jag tänkte sluta med fotbollen ett tag för jag hade det rätt jobbigt i Degerfors. När jag var bra var allt bra, men när jag var dålig blev det att jag var med för att jag var ”pappas pöjk”.

Istället ringde Gunnar till Orvar Bergmark i ÖSK där Thomas fortsatte karriären. Dörren till IFK Norrköping, det kanske mest naturliga steget, var stängd eftersom Gunnar blev tränare där.

– ÖSK kom till Degerfors och hämtade mig och så fick jag ett rum med kokvrå på Rudbecksgatan 65, mitt emot Eyravallen.

Thomas är evigt tacksam mot Orvar Bergmark och Gösta Lindh som tog hand om den lite vilsne tonåringen.

– Det jag har i dag, och det jag gjorde i karriären har jag mycket Örebro Sportklubb att tacka för.

Varför valde du att stanna i ÖSK under nästan hela din svenska karriär?

– De trodde på mig. Och så gick jag handelsgymnasiet, och träffade ”Gittan”, säger han och syftar på sin livskamrat genom hela livet.

Hur mycket lade sig Gunnar i din karriär?

– Ingenting. Han valde det, och jag ville nog det också.

Känner du att du trots din fina karriär ändå stått i skuggan av din världsberömda pappa?

– Jag förstår hur du menar. Det var väl därför jag kom till Örebro. Alla som säger att det är en gräddfil...de vet inte vad de talar om. Det är ett helvete ibland.

Efter karriären har Thomas, i rollen som tv-profil och expert under 17 år, blivit något av en ambassadör för Örebro.

– Klubben betyder oerhört mycket för mig – och jag tycker att det är en fantastisk stad, säger Thomas och blickar ut över Nikolaikyrkan och Rådhuset från balkongen.

Henrik Brändh

Foto: Stig Nyström/NA

Rolf Pettersson

”Skogskarl - och mästerlig stigfinnare”

Rolf Pettersson var en av Sveriges bästa orienterare under stora delar av 1970-talet.

Ja, under några år var han bäst.

Som 1976. Aldrig tidigare hade en svensk orienterare presterat maken till resultatstitel.

Eller vad sägs om VM-silver individuellt, VM-guld i stafett, tre SM-guld av tre möjliga på hemmaplan samt ankare i Örebroklubben Hagabys andra raka seger i Tiomilabudkaveln.

– Men jag var besviken när jag missade VM-guldet i Skottland. Jag var i så bra form att jag skulle kunna konkurrera om VM-guldet. Löpningen och psyket var min styrka i skogen, men jag kunde inte hantera min nervositet i början av det här loppet.

– Efter halva loppet var jag fyra minuter efter ettan, norrmannen Egil Johanssen. I mål var jag knappt två minuter från VM-guldet.

Men Rolf och det svenska laget skulle få sin revansch i VM-budkavlen. Sverige försvarade sitt VM-guld från Danmark 1974.

Rolf Pettersson hade två minuters ledning till Norge när han gick ut på sista sträckan. Och efter ett praktlopp blev segermarginalen nio minuter

– Loppet var 95-procentigt, förklarade en lycklig Rolf när han hissades i mål. Det innebar perfekt med Hagabyloprens blygsamma vokabulär, skrev NA.

Rolfs rekordår gav honom Nerikes Allehandas Guldklocka för andra gången. Första "klockan", som årligen delas ut till Örebro länets främste idrottsman/kvinna, fick han 1973.

– Första gången funderade jag själv på om jag var värd Guldklockan. Nu tog jag emot den med desto större glädje. Det gick bara inte att jämföra mina framgångar 1976 med 1973, sa Rolf

När han fick Guldklockan för andra gången bad han om ett damarmbandsur, som han skänkte till fru Inger.

– Hon var väl värd det, för all den hjälp och service jag erhållit från henne under alla mina tävlingsår.

Men det fanns frågetecken inför säsongen 1976.

Rolf drabbades av en svår knäskada under senhösten 1975, efter ett intensivt och framgångsrikt år med bland annat seger i Tiomila, med Rolf som ankare och slutman i Hagabys budkavlelag,

– Jag skadade mig på jobbet i skogen. Det var ett ledband i knäet som hade lossnat, så jag blev sjukskriven i tre månader den vintern. Jag hoppade omkring på ett ben och kunde inte träna.

Ändå blev 1976 ditt bästa år?

– Ja, det låter lite motsägelsefullt. Jag visste inte vad som skulle hända, men jag konstaterade själv i efterhand att skadan var bra för min fortsatta karriär.

– Den ofrivilliga konvalescenstiden och vilan från träning under vintern och tävlingar under våren var bra för min återhämtning.

De dystra tongångarna lättades upp i årsdebuten vid femmannakavlen, Närkeklubbarnas stora vårmönstring. Rolf vann sin sträcka i överlägsen stil och var förstas jätteglad att hans skadade knä höll för påfrestningarna.

Några veckor senare segrade Hagaby för andra året i rad i Tiomilabudkaveln och Rolf gjorde en storstilad insats. Och så fortsatte framgångarna, se ovan.

1977 vann Rolf bland annat långdistans-SM och blev den förste orienterare som vunnit den sträckan tre gånger.

Rolf flyttade till Nora och OK Milan för att trappa ned. Men han fick en plats i Sveriges VM-trupp, som kom tvåa 1978 och blev världsmästare ett år senare i stafett. Han avslutade karriären i världstoppen med VM-guldet i Finland.

Efter elitkarriären blev Rolf förbundskapten för herrlandslaget under ett år, 1985-1986.

– Jag insåg inte att uppdraget innebar så mycket administration. Det tog för mycket tid och var svårt att kombinera med min firma i kartritarsbranschen, säger han idag.

Håkan Bågenvik

Foto: Stig Nyström/NA

Lisa Dahlkvist

– ”Straffhjälten” ”Handskades solo med straffarna”

Med två iskalla och direkt dödande sparkar från elva meter kickades stormakterna USA och Brasilien ur OS 2016 – av en tjej från Adolfsberg. 22 meter som gjorde Lisa Dahlkvist odödlig i den svenska fotbollshistorien.

Nu väljs hon in i i länsidrottens Hall of Fame.

– Det är kul och ärofyllt att bli utvald. Man blir ofta uttagen som lag men att som enskild gjort avtryck som många tycker är speciellt känns jätteroligt, säger Lisa.

Lisa Dahlkvist spelade 134 A-landskamper, tog VM-brons, EM-brons, fyra SM-guld (tre med Umeå och ett med Tyresö) samt var proffs i franska storklubben PSG.

Men det var straffarna i OS i Brasilien 2016 som gjorde henne historisk – på riktigt.

– De har betytt ganska mycket när man summerar karriären. Vägen fram till OS var inte spikrak, men jag hade så bra självförtroende när jag var där och hade jobbat så hårt för det. Straffarna symboliserar det jag lärt mig i min karriär att hantera stress och press, att älska fotbollen på ett sunt sätt, säger hon.

USA:s skandalomsusade målvakt Hope Solo försökte psyka sönder Lisa inför den avgörande straffen i kvartsfinalen mot USA på Estádio Mané Garrincha i Brasília.

Solo fejkade att hennes målvaktshandskar plötsligt gått sönder inför den sista straffen i straffsparksläggningen. Handskbytet kändes som en hel evighet men Lisa bara flinade innan hon enkelt placerade in bollen till höger om den extremt dåliga förloraren Solo som efteråt kallade svenskorna för "ett gäng fegisar". Stjärnmålvakten stängdes av från landslaget i ett halvår – och fick sitt klubbkontrakt avslutat.

Lisas iskalla leende har etsat sig fast på näthinan på samma sätt som Thomas Ravellis räddningar mot Rumänien i VM 1994.

– Det var så himla kul att stå där. Hope var en av världens bästa målvakter och jag vet hennes sätt att vara. Det passade mig ganska bra. Jag var

ingen superstjärna i Sverige men när jag ler kände jag att ”du har inte en chans mot mig” och ”jag älskar det här”.

Men var du verkligen så iskall inombords?

– Jag var ju det. Det är ju det som är så sjukt. I efterhand när jag tittar på de här straffarna kan jag inte förstå hur jag kunde få ihop allting och försätta mig i det läget.

Det ögonblicket borde inte kunna gå att slå, men Lisa gjorde det bara fyra dagar senare.

Hela det svenska laget stod på ett långt led och höll om varandra när Lisa lade upp bollen på straffpunkten för att – återigen – slå den sista och avgörande straffen.

Nu inför 75 000 åskådare på Maracanã i Rio, mot självaste Brasilien i semifinalen.

Större än så blir det inte i fotbollsvärlden.

En snabb blick åt vänster och sedan bollen iskallt placerad till höger om målvakten Barbara som inte nådde fram och som förtvivlad dunkade näven i marken medan en backande Lisa jagades av euforiska lagkompisar.

– Den straffen var på nåt sätt värre. Det var mer press på mig. Dagarna efter straffen mot USA var det mycket media och så sjukt mycket glädje. Klart man tyckte det var kul men jag började också få tankar om jag bara hade tur.

Känslan när straffen gick in och ni slagit ut Brasilien?

– Det blev knäpptyst. Det var ju bara supportrar till Brasilien där. Man hörde bara hur vi skriker.

Att ni förlorade finalen mot Tyskland med 2–1 förstör det helhetskänslan?

– Jo, det var ju tufft. Vi gjorde ju en sjukt bra match och om matchen varit längre tror jag att vi orkat vända. För vi hade dem mentalt. Finalen var egentligen en av våra bättre matcher i OS.

Lisa reflekterar:

– Hade vi vunnit hade vi haft trippeltur så det gick ändå att glädjas åt silvret.

Henrik Brändh

Foto: Carl Sandin/Bildbyrå

The logo for Gustavsvik features a stylized blue circular emblem on the left, composed of three curved shapes that resemble a bird or a flame. To the right of the emblem, the word "Gustavsvik" is written in a bold, blue, sans-serif font.

ULLMAX[®]

The logo for laget.se features a stylized orange shield outline on the left. The word "laget" is written in a bold, dark grey, sans-serif font, with the "l" partially overlapping the shield. To the right of "laget", the ".se" is written in a bold, orange, sans-serif font.

Lars-Eric Uneståhl

- en legend inom Mental träning

I en unik föreläsning berättade Lars-Eric om vad Mental träning är och om den Mentala träningens historia, kopplat till idrotten. Idag sker, i någon form, Mental träning i alla idrotter, över hela världen. Föreläsningen skedde vid Kulturkvarteret tisdag 19 november 2024.

Lars-Erik Uneståhl är skapare av och ett med begreppet "Mental träning", vilket lanserades år 1969-70. Genom sin forskning, föreläsningar och utbildningar har Lars-Eric nått målgrupper inom näringsliv, det civila och offentliga samhället, över hela världen.

– Mental träning är en träningsmetod som fokuserar på att förbättra mentala förmågor och prestationsförmåga genom olika tekniker. Träningen sker på samma sätt som vid fysisk träning, systematiskt och långsiktigt.

Genom att förbättra mentala förmågor som koncentration, självförtroende och motivation kan man öka sin prestation och nå sina mål mer effektivt.

– En bra utgångspunkt är när vi inom idrotten känner "flyt". Med framgång i vår prestation befinner vi oss i ett medvetandetilstånd där det mesta tycks gå av sig självt. Omgivningen upplevs tydlig och verkar röra sig i slowmotion. Vi har hamnat i ett önskat mentalt rum, i ett hypnotiskt tillstånd. Många framgångsrika idrottare använder sig av "triggers" för att komma i detta tillstånd. För trefaldige OS-vinnaren Tomas Gustavsson var det när han tog på sig skridskorna på ett visst sätt.

Det första landslaget vilket startade upp med Mental träning, i början av 1970-talet, var friidrotten. Tillsammans med Lars-Eric skapades en tioårsplan.

– Utmaningen var att översätta den Mentala träningens filosofi, modeller och principer till konkreta träningsprogram samt introducera och utvärdera dessa.

Ett arbete vilket snabbt kom att ske i samverkan med friidrotten och åtta andra landslag inom individuella idrotter. Resultatet blev individuella

träningsprogram för Mental träning inför mästerskap, vilka sträckte sig över lång tid, med olika inriktning veckovis, relaterat till slutmålet.

Inför Sim-VM 1973 i Belgrad arbetade Lars-Eric med ett fyrtiotal aktiva.

– Jag fann att simmarens mål var allmänt för otydliga eller redan uppnådda. I den Mentala förberedelsen måste målet vara tydligt så att kroppen kan förbereda sig på vad den ska göra. Vi kompletterade med tidsmål för varje aktiv och sträcka. Resultatet blev 12 svenska rekord inkluderat Gunnars Larssons fantastiska guld på 200 meter medley!

OS i Montreal 1976 gav guld till cyklisten Bernt Johansson och hinderlöparen Anders Gärderud. De aktualiserade något vilket går under namnet "Bröllopsdepression". Vad gör Du när Du uppnått ditt stora mål.

Genom coachen Glenn Östh genomfördes en omfattande satsning på Mental träning inom bordtennisen. Det gav ett stort antal framgångar, med segern över Kina med 5-0 vid VM 1989 som den främsta.

Lars-Eric gav fortsatt ett antal intressanta erfarenheter från sin medverkan inom individuella och lagidrotter, vid internationella tävlingar och Olympiska spel. Här berördes också metodutveckling inom de viktiga områdena, anspänning och återhämtning.

Med blommor och till mycket stora applåder avtackades Lars-Eric Uneståhl av de många åhörarna. De hade haft förmånen att få lyssna till en pionjär och legendar inom området Mental träning.

Thomas Eklund

En mäktig manifestation för Örebrogymnastiken

Årets sista caféträff med temat "Berättelsen om Örebrogymnastiken" blev en mäktig manifestation, med en nästan helt fullsatt Volymen i Kulturkvarteret.

Berättelsen förmedlades i ord, bilder, filmer, videos och genom intervjuer av Thomas Eklund. Allt från PH Ling på 1800-talet fram till Örebrogymnastiken idag berördes. Framgångsrika gymnaster och ledare från Örebrogymnastiken medverkade.

Och visst avslutade, traditionsenligt, en luciatå med lucia, tärnor och stjärngossar från Pops Academy-Karl Johan skolan, detta år bättre än någonsin.

Rytmask sportgymnastik har utsetts till "Världens vackraste idrott". De tidiga ledarna och pionjerna inom sporten, Ingvor Dahlén, Gunilla Hedman, Birgitta Tidholm samt pianisten Hans-Ove Nykvist hyllades med blommor.

En intervju skedde med de tidigare toppgymnasterna inom Rytmask sportgymnastik, på nationell och internationell nivå, Eva Bergström/Jangdin och Sofia Hedman/Lindström. Båda tillhörde topp 25 i Europa. Innan intervjun visades en video med Sofias bollprogram från EM i Göteborg 1990.

- Det svåra är att mentalt kunna genomföra programmet perfekt berättade Sofia. Fysiskt var jag i topp och som bäst vid detta EM.

Sofia fick NA:s guldlocka året innan, 1989, främst för sin seger vid Nordiska Mästerskapen.

På frågan varför Rytmask Sportgymnastik är

"Världens vackraste idrott", svarade Eva.

- Utöver en svår fysisk prestation, speglas och framhävas gymnastens inre känslor på ett avgörande sätt i utövandet.

Uppvisningar har alltid varit en mycket viktig del av gymnastiken. Humbugs förde denna tradition, innovativt, vidare och utvecklade den, under 20 år, 1970-1990. Humbugs uppträdde i ett 20-tal länder på sina 25 Europaturnéer.

Största framträdandena var när Humbugs under två kvällar var förband till Rolling Stones på Ullevi 1982, med som mest 56 612 åskådare.

En video, skapad av Roland "Rulle" Rosborg, med bilder från Humbugs framträdande på Ullevi, ackompanjerat med Stonesmusik, gav tryck i lokalen.

På plats fanns ur Humbugs, Roland "Rulle" Rosborg, Matz Larsson, Gunnar Svedenlund och Christer Jansson, vilka nu intog scenen.

År 2014 tilldelades fyra Örebrogymnaster NA:s guldlocka för att de varit med och vunnit EM i trupp-gymnastik i Reykjavik, på Island. Två av dem Evelin Bülow, Elvira Wictorsson hyllades genom blommor och applåder från publiken.

Avslutningsvis tackade ÖLIS ordförande Jan Andersson och Kjell Sunesson föreläsaren och moderatorn Thomas Eklund med blommor och många, många, långa applåder från åhörarna. Vilken manifestation för Örebrogymnastiken!

Foton

Sven Arne Ahlberg

Sofia Hedman/Lindström och Eva Bergström/Jangdin

Ingvor Dahlén, Birgitta Tidholm, Gunilla Hedman och pianisten Hans-Ove Nykvist

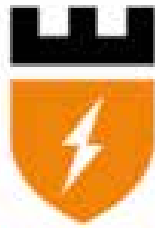
Humbugs - Roland "Rulle" Rosborg, Matz Larsson, Christer Jansson och Gunnar Svedenlund.

Evelin Bülow, Elvira Victorsson och Kjell Sunnesson

Örebro län

ELPROFILEN

ÖSK HANDBOLL HERR

Orvar Bergmark, *nostalgi av världsklass och fullsatt!*

”Berättelsen om Orvar Bergmark år 2005”, ÖLIS största arrangemang genom tiderna, presenterades onsdag 19 februari. Det skedde genom två föreläsningar i en vid båda tillfällena fullsatt klubblokal. Föreläsare var Dixie Ericson och Thomas Eklund.

Till minne av Orvar Bergmark, som gick bort år 2004, skapades ”Berättelsen om Orvar Bergmark”. Den bestod av tre aktiviteter, ”Minnenas afton på Nöjeskrogen” med Peter Flack som värd och Tommy Engstrand moderator, en lunch hos Landshövdingen för de inbjudna samt invigning av en utställning om Orvar Bergmark på Örebro Läns Museum, torsdag 14 april.

Inbjudna var UEFA:s president Lennart Johansson, VM-lagen i fotboll från 1958 och 1970 samt bandylandslagen från 1960-talet.

Arrangemanget presenterades av Dixie och Thomas i tre delar, Orvar och amatöridealerna, en beskrivning av innehåll och genomförande i aktiviteterna samt visning av en film från händelsen.

Dixie beskrev den tid av amatörideal inom svenska idrott som rådde under Orvars idrottande. Ett ideal som kom från England i slutet av 1800-talet där ledorden var, delta med stil, ärlighet, och god anda för att med stolthet kunna segra eller förlora. Ett ideal Orvar levde efter och också framförde i sin bok och vid föreläsningar.

De två dagarna arrangerades av ÖLIS i samverkan med Örebro Sportklubb där Rolf Hallgren, Kurt Löfvenhaft, Thomas Eklund och Per Åke Knutsson hade framträdande roller.

Första kvällen skedde ”Minnenas afton” på Nöjeskrogen. Tommy Engstrand intervjuade profiler ur bandylandslaget samt VM-lagen från 1958 med Kurt Hamrin, Agne Simonsson och Julle Gustavsson och 1970 med Tommy Svensson, Ove Kindvall och Ronnie Hellström samt många fler. Visst framträdde Peter som ”Hjalmar” till deltagarnas stora förtjusning.

Landshövding Sören Gunnarsson stod som värd för en lunch på Slottet dit de inbjudna samt samverkanspartners deltog.

Utställningen invigdes av UEFA:s president Lennart Johansson. Vid invigningen intervjuade Tommy Engstrand på nytt bandy- och fotbollsprofilerna. Utställningen visades 14 april till 30 september och besöktes av 25 000 besökare.

Avslutningsvis visades den 15 minuter långa filmen ”Berättelsen om Orvar Bergmark” filmad och klippt av Benny Andersson. Nostalgiskt fanns intervjuer och film på såväl de stora idrottsprofilerna av världsklass som Sällskapetets medlemmar.

Mycket välfyllt, framtidstro och en fotbollslegend!

Årets första caféträff, med fotbollstema, var mycket välfyllt med åhörare. De fick lyssna till hur moderatoren Anders Edh, kunnigt, intervjuade Elin Stengarn, KIF Örebro, Enes Ahmetovic och Jonas Lindegren, Örebro SK samt Lasse Lagerbäck.

Detta år deltar såväl KIF Örebro som Örebro SK i damernas elitetta. Förhandlingar skedde under senhösten om ett sammangående, där KIF Örebro skulle gå upp i ÖSK.

Elin Stengarn, Enes Ahmetovic och Jonas Lindegren.

- Våra medlemmar röstade, vid ett extra årsmöte, nej till ett sammangående. Det gör att nu får båda lagen ladda för spel i elitettan. Vi kan se fram mot två intressanta derbyn, informerade Elin.

På sikt var Elin och Jonas helt överens om att det bästa är att det kommer att finnas en damklubb i Örebro för elitfotboll.

- Målet är att detta år direkt ta oss tillbaka till damallsvenskan. Vi kan inte konkurrera genom ekonomiska resurser utan erbjuder våra spelare en bra spelarutbildning genom vår tränare Fredrik Andersson, med rutinerade Rickard Nilsson i tränartrojkan, fortsatte Elin.

- Målet för vårt dam- och herrlag är att nå högsta serien. Damerna nådde under sitt första år i elitettan målet att klara sig kvar. I år är målet att etablera oss och bli minst ett mittenlag, uttryckte Jonas.

ÖSK fotboll

- ÖSK:s tydliga målsättning är att senast år 2027 nå allsvenskan. För att nå detta mål krävdes en förändring och utveckling inför spelåret 2025. En viktig del blev att tillsätta en sportchef. Efter att annonserat ut tjänsten fann vi Enes Ahmetovic vara den rätta för tjänsten och ÖSK, uttalade Jonas.

- Motivet till att jag valde ÖSK är tre. Jag delar klubbens målsättning och värderingar, ÖSK har en enorm potential där jag förhoppningsvis som sportchef kan uträtta positiva saker samt att Örebro är en bra stad för min familj att verka och bo i, angav Enes.

- Min målsättning är vi ska bygga ett lag som folket i klacken, på läktarna och i Örebro är stolta över. På planen skall vi vara framåtutvecklade och dominera matcherna. Det handlar om ett stort bollinnehav för att kunna skapa målchanser samt förmågan att snabbt återerövra bollen, så högt upp i planen som möjligt, uttalade Enes engagerat och med en stark framtidstro.

Fotbollslegenden Lasse Lagerbäck

Anders introducerade fotbollslegenden Lasse med en bild på fem loggor, tre EM och två VM. De fem turneringarna vilka under Lasses ledning Sverige kvalificerade sig till under perioden år 2000 till år 2008. En prestation vilken inte skett tidigare och sannolikt aldrig kommer att upprepas.

-Vi hade ett bra lag med en utmärkt ledarstab. Jag arbetade först tillsammans med Tommy Söderberg och därefter Roland Andersson.

- Min fotbollsfilosofi har varit att optimalt försöka utnyttja varje spelares individuella och vår gemensamma förmåga för att med en realistisk och riskanpassad taktik, mot varje enskilt landslag, alltid kunna vinna.

Ett äventyr för Lasse var att leda Nigerias landslag vid VM i Sydafrika år 2010. Laget var nära att gå vidare och Lasse erbjöds tillsammans med Roland Andersson ett kontrakt för en fyraårsperiod fram till VM i Brasilien 2014, men tackade nej.

En stor bedrift var när Lasse förde Island till EM i Frankrike och en kvartsfinalplats år 2016. De besegrade England innan de förlorade mot värdlandet Frankrike.

- Matchen sågs av i stort alla Islands invånare, och vårt mottagande och hyllning när vi var åter på ön var fantastiskt.

I egenskap av förbundskapten har Lasse lett två av världens allra främsta forwards Erling Haaland i Norge och Zlatan Ibrahimovic i Sverige.

- Två fantastiska spelare och riktiga vinnarskallar. Zlatan ville med sin bländande teknik möta

upp bollen och vara delaktig i spelet medan Haaland tålmodigt väntar in sin chans att kunna göra mål.

Idag är Lasse uppskattad expertkommentator på Viaplay, men tillbringar alltmer tid vid den egna släktgården uppe i Ånge.

Lasse avslutade till stora och mycket långa applåder och fick mottaga en blombukett av Kjell Sunesson. Medverkan av Lasse Lagerbäck var ett av de bästa under ÖLIS fyrtio år.

Thomas Eklund

Anders Edh och Lasse Lagerbäck

Vårens resterande program

Onsdag 26 mars

Idrottsminnen – Anders Borgström

Klubblokalen – kl 15.00

Onsdag 9 april

Bernt Eliasson - En vandring då och nu i Skebäcks slum- och hamnkvarter

Klubblokalen – kl 15.00

Onsdag 23 april

Årsmöte

Kulturkvarteret – kl 15.00

Onsdag 7 maj

Thomas Eklund – Berättelsen om Örebrogymnastiken

Klubblokalen – kl 15.00

Annika, Olle och Rolf!

Vår klubblokal har gästats av trion Annika Grälls, Olle Anfelt och Rolf Gunnarsson.

Annika Grälls

Annika Grälls gav en initierad och intressant inblick i den nationella och internationella fotbollen, utifrån sina höga uppdrag och erfarenheter inom Svensk och Europeisk fotboll. Fokus låg på damfotbollens snabba utveckling. Föreläsningen skedde, i en välfylld klubblokal, onsdag den 6 november.

Via styrelsen för KIF Örebro valdes Annika år 2016 till ordförande för EFD, Elit Fotboll Dam, vilket samtidigt ger en plats i Svenska Fotbollsförbundets styrelse,

- Jag är glad och tacksam att under mina åtta år som ordförande fått vara med på damfotbollens fantastiska utvecklingsresa. Intäkterna inom damfotbollen har fördubblats. Internationellt var Sverige världsetta år 2023.

- I egenskap av ledare och överledare fick jag uppleva ett svenskt OS-silver i Tokyo samt ett brons vid VM i Frankrike 2019.

- Särskilt minnesvärt var landslagets fantastiska mottagande i Göteborg efter VM-bronset, där laget hyllades längs Avenyn och på Götaplatsen.

Olle Anfelt

Olle Anfelt mindes och gjorde nedslag i Örebro Volley och sina år på SOK, onsdag 5 februari.

- Jag sökte mig till Örebro för att läsa på GIH. Min tanke var att läsa ett par år och därefter vända åter till Malmö, men jag är fortfarande kvar i stan.

Olle engagerades som tränare i KFUM Örebro. Laget utvecklades snabbt och kom åter till Elitserien 1986. År 1993, 1994, 1995 var de i tre finaler

under Olles ledning. Därefter tog Olle ordföranderollen, där laget hittills vunnit 11 SM-guld, det senaste våren 2024.

År 2000 fick Olle en tjänst som coach och ledarskapsutvecklare inom Sveriges Olympiska Kommitté, SOK.

Olle gav en analys av sina 30 år på SOK, inkluderande närvaron vid 13 olympiader. Den innehöll, intressant, idrotternas utveckling, varför damerna har ökade framgångar men herrarna har det tuffare, samt Svensk idrotts stora utmaning, ledare/tränareutvecklingen.

Rolf Gunnarsson

Tisdagen 3 december var temat Rolf Gunnarsson minns, inför många åhörare.

Under Rolfs tid som ordförande i Almby IK kunde orienteringens flaggskepp O-ringen räddas såväl ur ett vilt-, sportsliga-, och ekonomiska perspektiv.

En bra organisation för arrangemang skapades, inkluderat Örebro City Marathon.

- Intäkterna från tävlingarna gav klubben en bra ekonomisk grund. Det gjorde att vi kunde ta emot elit-

löpare som herrtrion Stefan Brandt, Kjell Lauri och Jörgen Mårtensson samt Karin Rabe.

- Almby IK fick stora framgångar och våra löpare erhöll NA:s guldklocka vid tre tillfällen. Jörgen Mårtensson år 1982 och Karin Rabe år 1986. Men främst sätter jag den guldklocka som vårt lag fick för vinsten vid tiomila år 1985. Ett stort, gemensamt och för mig personligt mål var nått för Almby IK.

- När jag ser tillbaka är jag mest stolt över att vi räddade O-ringen, utvecklade svensk elitorientering samt skapade ett ökat allmänt intresse för orientering i Örebro, avslutade Rolf.

PUTS & TEGEL

SEDAN 1970

Norling Touring

Mycket publik vid "Berättelsen om Örebrogymnastiken".

Örebro Läns Idrottshistoriska Sällskap
Besöks- & postadress:
Järntorgsgatan 3, 703 61 Örebro
Webb: www.olis.nu
E-post: idrottshistoriska@telia.com